

Mezu baten azterketa: hiru kontzeptu gakoak

Edozein mezu (testua, irudia, bideoa, AA erantzuna) aztertzeko galdera-gida

Aztertutako mezua	
Formatua eta plataforma	

Egileak eta audientziak

Galdera	Nire erantzuna
Nork edo zerk sortu du mezua? AA erabili al da, eta zein fasetan (sortu, editatu, kuratu)?	
Nor da audientzia? Nola egokitu da (edo AAk egokitu du) hari iristeko?	
Nork ateratzen du etekina? (egilea, plataforma, AA enpresa, iragarleak...)	

Mezuak eta esanahiak

Galdera	Nire erantzuna
Zergatik ikusten dut mezu hau? Algoritmo batek aukeratu edo gomendatu al dit?	
Zein da helburua (informatu, entretenitu, limurtu)? Nola lortzen du?	
Nola interpreta daiteke? Zein balio edo alborapen anplifika ditzake?	

Irudikapenak eta errealitateak

Galdera	Nire erantzuna
Nola sortu da? Zein giza eta makina-prozesu nahasi dira?	
Zein datu edo iturritan oinarritu da?	
Nola irudikatzen dira pertsonak, taldeak, balioak? Zer falta da?	
AAren parte-hartzeak nola eragiten dio sinesgarritasunari?	

Limurtze- eta manipulazio-teknikak (markatu aurkitutakoak)

- ☐ Hizkuntza emozionala (maiuskulak, emojiak, haserre/beldurra)
- ☐ Dikotomia faltsua (bi aukera bakarrik)
- ☐ Aditu faltsua edo izenik gabeko autoritatea
- ☐ Konspirazioa («ez dute nahi jakitea»)

- ☐ Presa artifiziala
- ☐ Boc-emisarioa edo pertsonari erasoa (ad hominem)
- ☐ Datu engainagarriak (ardatz moztuak, lagin txikia, iturririk gabe)
- ☐ Ezkutuko publizitatea (kodeak, opariak, «babestua»)

artifiziala.eus · CC BY-NC-SA 4.0 · ELGaren PISA 2029 MAIL markoan (lehen zirriborroa, 2026) oinarritutako material didaktiko independentea. Ez da ELGaren baliabide ofiziala.